

๒๘

บุตรชอ๑บ๑ว๑ก๑ฎ๑หม๑ย

นางสาวกา๑ญ๑จ๑นา น๑ม๑มาน๑ เหม๑น๑ท

วิทย๑าน๑ิพน๑ธ๑นี้ เป็น๑ส่ว๑น๑หน๑ง๑ของ๑การ๑ท๑ก๑ษา๑ตาม๑หล๑ก๑ส๑ู๑ตร๑ป๑ริ๑ญ๑ญา๑น๑ิติ๑สา๑ส๑ตร๑มหา๑บั๑ด๑ติ๑ต
แผน๑ก๑วิ๑ชา๑น๑ิติ๑สา๑ส๑ตร

บั๑ด๑ติ๑ต๑วิ๑ทยา๑ลัย จุฬ๑าล๑ง๑กร๑ณ๑มหา๑วิ๑ทยา๑ลัย

พ.ศ. ๒๕๑๕

000093

i 15119762

The Legitimate Child

Miss Kanchana Nimmanahaeminda

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Laws**

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สมาน งามใจ
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ดร. อมร จันทรสมบูรณ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บุตรชอบด้วยกฎหมาย
ชื่อ   นางสาวกาญจนา นิมมานเหมินท์   แผนกวิชา   นิติศาสตร์
ปีการศึกษา   ๒๕๑๕

บทคัดย่อ

๑. ประวัติความเป็นมาของหลักกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร

บุตรชอบด้วยกฎหมายเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรตามกฎหมายครอบครัว หลักกฎหมายในเรื่องนี้ของประเทศต่าง ๆ มีความเป็นมาต่างกันคือ ประเทศในภาคพื้นยุโรปและฟิลิปปินส์ ใช้หลักกฎหมายโรมันและกฎหมายศาสนา ส่วนประเทศทางเอเชีย เช่น จีน เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นไปตามจารีตประเพณี และวัฒนธรรมสำหรับไทย ส่วนใหญ่ได้แบบมาจากประมวลกฎหมายแพ่งฝรั่งเศสและเยอรมัน

๒. ความคุ้มครองบุตรที่บิดามารดามีการสมรสกันตามกฎหมาย

กฎหมายของประเทศต่าง ๆ จะมีบทบัญญัติเป็นข้อสันนิษฐานเพื่อคุ้มครองบุตรโดยแบ่งเป็น ๒ ระบบคือ

๑. ระบบบุตรชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่เด็กที่เกิดในระหว่างสมรสได้แก่เยอรมัน สวิส ฟิลิปปินส์ ไทย

๒. แบบบุตรชอบด้วยกฎหมายได้แก่เด็กที่อยู่ในครรภ์มารดาในระหว่างสมรสได้แก่ อิตาลี ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เกาหลี จีน

ไม่ว่าจะใช้ระบบใด กฎหมายของประเทศต่าง ๆ ยังกำหนดข้อสันนิษฐานไว้สำหรับกรณีต่าง ๆ เช่นกรณีเด็กเกิดในระยะแรกที่ชายหญิงเพิ่งทำการสมรสกัน

กรณีเด็กเกิดระยะหลังจากการสมรสจากกันหรือบิดามารดาแยกกันอยู่ ฯลฯ และเพื่อคุ้มครองสามี กฎหมายส่วนใหญ่ให้อำนาจการปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายเป็นของสามีแต่ผู้เดียว ยกเว้นกรณีที่สามีไม่อยู่ในสภาพที่ฟ้องเองได้ เมื่อมีการฟ้องปฏิเสธ เด็กต้องพิสูจน์สภาพตามกฎหมายของตน ถ้าเด็กไม่สามารถพิสูจน์สภาพตามกฎหมายของตนได้ ศาลจะเพิกถอนความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย

๓. การทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย

กฎหมายของประเทศต่าง ๆ กำหนดวิธีทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายไว้ ๓ วิธีคือ

(๑) โดยบิดามารดาสมรสกันภายหลัง

(๒) โดยบิดามารดาทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยความสมัครใจ ซึ่งอาจได้แก่ การจดทะเบียน โดยพินัยกรรม ฯลฯ

(๓) บิดามารดารับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยถูกบังคับ ได้แก่ การที่บิดาถูกฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย

เพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กในกรณี (๑) และ (๒) กฎหมายบางประเทศบัญญัติให้เด็กคัดค้านได้ บางประเทศบัญญัติให้ต้องได้รับความยินยอมของเด็กซึ่งอาจคัดค้านโดยเด็กได้ด้วย

๔. การรับรองบุตรไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การรับรองบุตรไม่ชอบด้วยกฎหมายมี ๒ วิธีด้วยกันคือ

๑. การรับรองโดยความสมัครใจ ซึ่งอาจเป็นการรับรองโดยทำตามแบบ เช่น เยอรมัน ญี่ปุ่น อิตาลี สวิส ฝรั่งเศส เกาหลี หรือการรับรองโดยพฤติการณ์ ได้แก่ จีน

๒. การรับรองโดยถูกบังคับ ได้แก่ การฟ้องขอให้รับรอง

เพื่อเป็นการคุ้มครองเด็ก การรับรองโดยความสมัครใจ กฎหมายบางประเทศต้องได้รับความยินยอมของเด็กด้วย ได้แก่ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ เยอรมัน บางประเทศบัญญัติให้เด็กหรือผู้มีประโยชน์ได้เสียคัดค้านได้ด้วย ได้แก่ เกาหลี ญี่ปุ่น สวิตส ฟิลิปปินส์ ฝรั่งเศส ในค่านับค่านั้น กฎหมายของทุกประเทศ ยกเว้น เยอรมัน บิคารมารดาผู้รับรองอาจเพิกถอนการรับรองได้ในบางกรณี อย่างไรก็ตาม เยอรมันก็มีบทบัญญัติให้บิดาออกล้างโมฆียะกรรมเกี่ยวกับการรับรองบุตรไว้เช่นกัน

๕. การขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดาของบุตรตามธรรมชาติ

การขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดาของบุตรตามธรรมชาติมี ๒ ระบบคือ

๑. ระบบที่ยอมให้ฟ้องได้โดยปราศจากเงื่อนไขใดก็ได้ เยอรมัน
๒. ระบบที่ยอมให้ฟ้องได้เมื่อมีเงื่อนไขบางประการ ได้แก่ ฝรั่งเศส สวิตส ฟิลิปปินส์ อิตาลี

๖. สิทธิของมนุษย์

๑. บุตรชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิใช้นามสกุลของบิดา มีสิทธิในการจะ
ได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู และได้รับมรดกในฐานะทายาทผู้สืบสันดาน

๒. บุตรตามธรรมชาติที่ถูกรับรองแล้ว บางประเทศให้สิทธิใช้นามสกุลของบิดา เช่น ฟิลิปปินส์ สวิตส นอกนั้นให้ใช้นามสกุลของมารดา อย่างไรก็ตามทุกประเทศบัญญัติให้บุตรชนิดนี้มีสิทธิได้ค่าอุปการะเลี้ยงดู และรับมรดกของบิดามารดาผู้รับรองได้ในอัตราส่วนที่เท่าหรือน้อยกว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายแล้วแต่กรณี

๓. บุตรที่ถูกแสดงความเป็นบิดา บางประเทศ เช่น สวิตส มีสิทธิใช้นามสกุลของบิดา นอกนั้นให้ใช้นามสกุลของมารดาและให้สิทธิได้รับเฉพาะค่าอุปการะเลี้ยงดู เท่านั้น

๔. บุคคลตามธรรมชาติที่ไม่อาจรับรองหรือไม่อาจแสดงความเป็นบิดา
ได้ กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้มีสิทธิหน้าที่ใด ๆ ต่อบิดามารดาเลย

Thesis Title The Legitimate Child

Name Miss Kanchana Nimmanahaeminda Department Law

Academic Year 1972

ABSTRACT

1. HISTORY OF LAW PRINCIPLES ON RELATIONSHIP BETWEEN PARENTS AND CHILD

The laws relating to legitimate child are those concerned with relationship between parents and child as has been provided in the family law. The development of the principles of these laws are different between countries, i.e. the European countries took the principles of Roman and Canon laws; the Asian countries had their principles derived from custom and cultures; for Thailand, it had followed the French and German Civil laws.

2. PROTECTION OF CHILD BORN OF PARENT WITH PROPER MARRIAGE UNDER LAW

The law of many countries has provided presumptions for the protection of the child which can be divided into 2 systems as follows:

1. System of which the legitimate child is a child born during the marriage period, applied in Germany, Switzerland, the Philippines and Thailand.

2. System of which the legitimate child is a child *en ventre sa mer* during the marriage period, applied in Italy, France, Japan, Korea, and China.

Any country taking either system has provided presumptions for other cases; such as for child born at the initial period of marriage, for child born after dissolution of marriage or separation of parent etc. In order to protect the husband, most of the laws has empowered only the husband to refuse the legitimation, except in the case where the husband is not in a position to file a suit himself. If a repudiation of a child is taken, the child must prove its legal status to the Court or otherwise the Court may give an order of cancellation of legitimation.

3. HOW TO BE LEGITIMATE CHILD

There are 3 methods of being a legitimate child;

1. By the subsequent marriage of the parents;
2. By wilful act of the parents i.e. by registration or a will;
3. By judgement of the court

In order to protect a child under clause 1 and 2 above, the law of some countries empowered the child to object the legitimation, some others have the provision that the consent of the child must be obtained inclusive of the legitimation may be objected by the child.

4. RECOGNITION OF ILLEGITIMATE CHILD

There are 2 methods as follows:

1. Wilful recognition that is formal recognition as in Germany, Japan, Italy, Switzerland, France and Korea or common repute recognition as in China.

2. Recognition due to Court' verdict.

In order to protect the child, Some countries have the provision that in case wilful recognition the consent of the child must be obtained e.g. in Japan, the Philippines, Germany, etc., some others have the provisions that the child or interested person may object e.g. Korea, Japan, Switzerland, the Phi-

lippines and France. But in Germany the father is empowered, in some cases, to cancel the recognition and to avoid the voidable acts on the recognition.

5. ESTABLISHMENT OF PATERNITY

There are 2 systems:

1. The system of which a suit can be filed unconditionally as in Germany.

2. The system of which a suit can be filed under some conditions as in France, Switzerland, the Philippines and Italy.

6. RIGHTS OF CHILD

1. A legitimate child has the right to use the family name, to receive the maintenance and to receive inheritance as a descendant.

2. The natural child after being recognized, in some countries, can use the father's family name as in the Philippines, Switzerland. The other countries entitle the child to use the mother's family name. In any case the law of every country has the provision that the natural child has right to receive maintenance and inheritance of the parents who have recognized him at the rate equal to or less than those entitle by legitimate child.

1

3. The child being adjudged the son of the father, in some countries e.g. Switzerland, is entitled to use the father's family name. Others have the provisions that he is entitled to use the mother's family name and to receive only the maintenance.

4. The natural child that cannot be recognized or being adjudged the son of the father, cannot enjoy any right or perform any duty as they are not provided by the law.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่มีความสำเร็จลงได้ ถ้าปราศจากความ
 กรุณาอย่างสูงของบรรดาท่านอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายของประเทศต่าง ๆ
 ซึ่งได้ให้ผู้เขียนทั้งคำแนะนำ ให้ยืมหนังสือเพื่อค้นคว้า ตลอดจนช่วยแปล
 กฎหมายของต่างประเทศนั้น ๆ ด้วย ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วย
 ศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อมร
 จันทรสมบูรณ์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.หยุด แสงอุทัย
 กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์ อาจารย์
 ดร.วารี นาสกุล อาจารย์ ดร.อัษฎราทร จุฬารัตน์ อาจารย์ ดร.
 ศิริวัฒน์ สุภรณ์ไพบูลย์ และอาจารย์ กมล สันติเกษตริน ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

๑.๑.๓.๓	อิทธิพลของ Common Law ของอังกฤษ	๑๒
๑.๒	อิทธิพลของประมวลกฎหมายแพ่งไปเลียนต่อประมวลกฎหมาย แพ่งของประเทศต่าง ๆ	๑๓
๑.๓	อิทธิพลของจารีตประเพณีและวัฒนธรรมต่อความเป็นปิตา มารดาและบุตรของจีน เกาหลี ญี่ปุ่น.....	๑๖
๑.๓.๑	ชาวจีนมีความเชื่อหรือความคิดเกี่ยวกับครอบครัว ๓ ประการ.....	๑๖
๑.๓.๒	อิทธิพลของจารีตประเพณีวัฒนธรรมจีนต่อเกาหลี ...	๑๘
๑ ๓ ๓	อิทธิพลของจารีตประเพณีและวัฒนธรรมจีนต่อญี่ปุ่น ..	๒๐
๑.๔	กฎหมายเก่าของไทย	๒๔
๑.๔.๑	กฎหมายสมัยสุโขทัย.....	๒๕
๑.๔.๒	กฎหมายสมัยอยุธยา	๒๖
๑.๔.๓	กฎหมายสมัย ๓ รัชกาลแรกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์...	๒๘
๑.๔.๔	กฎหมายสมัยรัชกาลที่ ๔ และที่ ๕	๓๓
๑.๕	กฎหมายไทยสมัยประมวลกฎหมาย	๓๓
๑.๕.๑	อิทธิพลของกฎหมายตะวันตกในประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ลักษณะครอบครัว	๓๔

บทที่

๒.	ความคุ้มครองบุตรที่บิดามารดาซึ่งมีการสมรสกันตามกฎหมาย.....	35
๒.๑	บทบัญญัติกฎหมายของประเทศต่าง ๆ แบ่งตามวิธีเขียน	๓๕
๒.๑.๑	ระบบที่เขียนไว้ในรูปข้อสันนิษฐานของกฎหมาย	๓๕
๒.๑.๑.๑	เหตุผลของการบัญญัติกฎหมายในรูปข้อ สันนิษฐาน	๓๖

๒.๑.๑.๒	ข้อสันนิษฐานของกฎหมายซึ่งตำรากฎหมาย สวิสอธิบายไว้	๓๗
๒.๑.๑.๓	สำหรับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ของไทย	๓๗
๒.๑.๒	ระบบที่บัญญัติกฎหมายเป็นหลักไว้ว่าอย่างไรเป็น บุตรชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงวางข้อสันนิษฐานตาม ..	๓๘
๒.๑.๒.๑	เหตุของการบัญญัติกฎหมายของระบบนี้ ..	๔๒
๒.๒	บุตรที่ข้อสันนิษฐานของกฎหมายคุ้มครอง	๔๒
๒.๒.๑	ระบบบุตรชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่เด็กเกิดใน ระหว่างสมรส	๔๓
๒.๒.๒	ระบบบุตรชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่เด็กที่อยู่ใน ครรภ์มารดาในระหว่างสมรส	๔๔
๒.๒.๓	ขอยกเว้น	๔๕
๒.๒.๓.๑	กรณีเด็กเกิดในระยะแรกที่ยังหญิงเพ็ง ทำการสมรส	๔๕
๒.๒.๓.๒	กรณีเด็กเกิดในระยะหนึ่งหลังจากการสมรส ขาดจากกันหรือแยกกันอยู่	๔๘
๒.๒.๔	ข้อสันนิษฐานของกฎหมายอาจทำให้เด็กมีบิดาโดย ชอบด้วยกฎหมายสองคนในเวลาเดียวกัน	๕๑
๒.๒.๔.๑	กรณีมารดาทำการสมรสใหม่ก่อนการสมรส ครั้งแรกจะสิ้นสุดลง	๕๑
๒.๒.๔.๒	กรณีที่มีการสมรสครั้งที่ ๒ ของมารดา ก่อน สิ้นสุดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดห้ามไว้ สำหรับหญิงหม้าย ..	๕๕

๒.๓	อำนาจในการปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	๖๐
๒.๓.๑	ความเป็นมาเกี่ยวกับอำนาจในการปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	๖๐
๒.๓.๒	อำนาจในการปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน.....	๖๒
๒.๓.๒.๑	อำนาจการปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามี.....	๖๒
๒.๓.๓	ขอยกเว้น.....	๖๔
๒.๓.๓.๑	กรณีสามีของมารดาเป็นบุคคลใดความสามารถ.....	๖๔
๒.๓.๓.๒	กรณีสามีของมารดาถึงแก่ความตาย.....	๖๗
๒.๓.๓.๓	กรณีเด็กเกิดภายหลังการตายของสามีของมารดา.....	๗๓
๒.๓.๓.๔	กรณีไม่ปรากฏว่าสามีของมารดามีชีวิตอยู่หรือตายหรือหาที่อยู่ไม่พบ....	๗๔
๒.๔	การปฏิเสธเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย.....	๗๒
๒.๔.๑	กรณีสามีปฏิเสธความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย....	๗๒
๒.๕	อายุความฟ้องร้อง.....	๘๖
๒.๕.๑	การนับอายุความฟ้องร้องในกรณีสามีฟ้องไม่รับเด็กเป็นบุตร..	๘๖
๒.๕.๒	การนับอายุความฟ้องร้องในกรณีที่ฟ้องโดยบุคคลอื่นเมื่อสามีเป็นคนไร้ความสามารถ.....	๘๘
๒.๕.๓	การนับอายุความฟ้องร้องโดยบุคคลอื่นกรณีสามีของมารดาถึงแก่ความตาย.....	๘๒
๒.๕.๔	การนับอายุความฟ้องร้องโดยบุคคลอื่น กรณีที่ไม่ปรากฏว่าสามีของมารดามีชีวิตอยู่หรือตายหรือหาตัวไม่พบ..	๘๔
๒.๖	การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรจะต้องฟ้องใคร....	๘๖
๒.๖.๑	การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรจะต้องฟ้องใครเป็นจำเลย แบ่งเป็น ๔ ระบบ....	๘๖
๒.๗	กรณีที่สิทธิฟ้องร้องของสามีถูกห้ามโดยกฎหมาย..	๘๘

๒.๗.๑	ถ้าภายหลังการเกิดของเด็กสามีได้รับรองบุตร.....	๘๘
๒.๗.๒	ถ้าสามีรู้ถึงการตั้งครรภ์ก่อนสมรสหรือเป็นผู้รับรองหรือแจ้งในทะเบียนการเกิดว่าตนเป็นบิดา	
	ของเด็กหรือเด็กไม่ได้ถูกแสดงว่ามีชีวิต ..	๑๐๐
๒.๘	การพิสูจน์สภาพตามกฎหมายของเด็ก.....	๑๐๐
๒.๘.๑	ระบบที่ให้เริ่มต้นพิสูจน์โดยทะเบียนคนเกิดก่อนเสมอ	๑๐๐
๒.๘.๒	ระบบที่บัญญัติข้อสันนิษฐานความเป็นบิดาไว้แทนที่จะพิสูจน์โดยเริ่มต้นจากทะเบียนคนเกิด...	๑๐๓
๒.๘.๓	ระบบที่ไม่บัญญัติทั้งวิธีพิสูจน์และข้อสันนิษฐานความเป็นบิดาไว้ แต่อาศัยข้อสันนิษฐานความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายนั้นเองในการพิสูจน์	๑๐๔
๒.๘.๔	ปัญหาเกี่ยวกับมาตรา ๑๕๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๑๐๕
๒.๙	ฐานะของเด็กที่ถูกปฏิเสธ	๑๑๒
๒.๙.๑	ถ้าเด็กเกิดก่อนระยะเวลาตั้งครรภ์ที่เป็นไปได้.....	๑๑๒
๒.๙.๒	ถ้าเด็กเกิดภายในระยะเวลาตั้งครรภ์	๑๑๓

บทที่

๓.	การทำให้บุตรตามธรรมชาติเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ..	๑๑๕
๓.๑	การเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยบิดามารดาสมรสกันภายหลัง	๑๑๕
๓.๑.๑	ระบบการเกิด	
๓.๑.๑.๑	บุตรที่อาจทำให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้ ..	๑๑๖
๓.๑.๑.๒	ความยินยอม ..	๑๑๗
๓.๑.๑.๓	การคัดค้าน ..	๑๑๗
๓.๑.๑.๔	เวลาเริ่มต้นของการเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ..	๑๑๘

๓.๑.๒ ระบบการรับรอง	๑๒๐
๓.๑.๒.๑ บุตรที่อาจรับรองได้	๑๒๑
๓.๑.๒.๒ เวลาที่ให้การรับรอง	๑๒๗
๓.๑.๒.๓ ความยินยอมของเด็ก.....	๑๒๘
๓.๑.๒.๔ การคัดค้านการทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมาย	๑๓๐
๓.๑.๒.๕ เวลาเริ่มต้นของการเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย	๑๓๐
๓.๒ การที่บิดารับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยความสมัครใจ	๑๓๑
๓.๒.๑ การให้บิดาขอให้ศาลหรือประมุขของรัฐแสดงว่า เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้โดยมีเงื่อนไข บางประการ	๑๓๒
๓.๒.๑.๑ ผู้ร้องขอและผู้มีอำนาจสั่งให้เด็กเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมาย	๑๓๒
๓.๒.๑.๒ ลักษณะของคำขอ	๑๓๔
๓.๒.๑.๓ การปฏิเสธคำขอให้สั่งให้เด็กเป็นบุตรชอบ ด้วยกฎหมายโดยประมุขของรัฐ	๑๓๔
๓.๒.๑.๔ คำขอให้สั่งให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ไม่อาจทำได้	๑๓๔
๓.๒.๑.๕ คำสั่งให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายอาจ ปฏิเสธได้	๑๔๐
๓.๒.๑.๖ เวลาเริ่มต้นของการเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมายโดยคำสั่งศาลหรือประมุขของรัฐ ..	๑๔๒

๓.๒.๒	บิการับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายซึ่งอาจจะโดย การจดทะเบียนหรือโดยพินัยกรรมหรือโดยการ กระทำอย่างอื่นโดยปราศจากเงื่อนไข	๑๔๓
๓.๒.๒.๑	ผู้มีอำนาจขอรับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย	๑๔๗
๓.๒.๒.๒	ความยินยอม	๑๔๗
๓.๒.๒.๓	การทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดย ความสมัครใจอาจถูกเพิกถอนได้	๑๕๑
๓.๒.๒.๔	กรณีที่ผู้มีใช้บิดาทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วย กฎหมาย.. ..	๑๕๓
๓.๒.๒.๕	ระยะเวลาเริ่มต้นของการ เป็นบุตรชอบด้วย กฎหมาย.. ..	๑๕๗
๓.๒.๒.๖	เมื่อทำให้เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะถอนเสียมิได้.....	๑๕๘
๓.๒.๓	การรับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยถูกบังคับหรือ การฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตร	๑๕๘
๓.๒.๓.๑	กรณีที่อาจจะอ้างเป็นเหตุเพื่อฟ้องให้รับเด็กเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมาย.. ..	๑๕๙
๓.๒.๔	ปัญหาเกี่ยวกับหญิงมีสามี....	๑๖๒
๓.๒.๕	หลักเกณฑ์บางประการในการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตร	๑๖๓
๓.๒.๕.๑	ผู้มีอำนาจฟ้อง.....	๑๖๓
๓.๒.๕.๒	การฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตร	๑๖๖
๓.๒.๕.๓	ปัญหาว่าคดีฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตรจะฟ้องใน ระหว่างที่เด็กยังอยู่ในครรภ์มารดาได้หรือไม่.....	๑๖๗

บทที่

๓.๒.๕.๔	อายุความฟ้องร้อง.....	๑๗๘
๓.๒.๕.๕	ระยะเวลาเริ่มต้นของผลของการเป็น... บุตรชอบด้วยกฎหมาย... ..	๑๘๐
๔	การรับรองบุตรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๑๘๒
๔.๑	ธรรมชาติของบุตรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๑๘๒
๔.๒	ชนิดของบุตรนอกสมรส.....	๑๘๒
๔.๓	การรับรองโดยความสมัครใจ	๑๘๕
๔.๓.๑	แบบของการรับรอง.. ..	๑๘๕
๔.๓.๒	ผู้ทำการรับรอง.....	๑๘๕
๔.๓.๓	ข้อจำกัดผู้มีอำนาจรับรองบุตรที่เกิดจากคู่และ บุคคลที่เกิดจากญาติสนิท	๑๘๓
๔.๓.๔	เด็กที่อาจรับรองให้เป็นบุตรตามธรรมชาติของบิดาได้	๑๘๕
๔.๓.๕	ความยินยอม	๑๘๕
๔.๓.๕.๑	ผู้ให้ความยินยอม	๑๘๕
๔.๓.๕.๒	แบบของความยินยอม... ..	๒๐๐
๔.๓.๕.๓	ระยะเวลาที่ให้ความยินยอม.....	๒๐๑
๔.๓.๖	การคัดค้านการรับรองบุตร.....	๒๐๑
๔.๓.๖.๑	ผู้มีอำนาจคัดค้าน	๒๐๑
๔.๓.๖.๒	แบบของการคัดค้านการรับรองและอายุ ความคัดค้าน.. ..	๒๐๕
๔.๓.๗	การเพิกถอนการรับรองบุตร... ..	๒๐๖
๔.๓.๗.๑	อายุความฟ้องขอเพิกถอนการรับรองบุตร.	๒๑๐

๔.๓.๘	การบอกกล่าวโมฆียะกรรมเกี่ยวกับการรับรองบุตร ตามประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมัน	๒๑๑
๔.๓.๘.๑	เหตุแห่งการบอกกล่าวโมฆียะกรรม...	๒๑๑
๔.๓.๘.๒	ผู้มีสิทธิบอกกล่าวโมฆียะกรรม	๒๑๑
๔.๓.๘.๓	กำหนดเวลาบอกกล่าว.....	๒๑๓
๔.๓.๘.๔	แบบของการบอกกล่าว.....	๒๑๖
๔.๓.๘.๕	ข้อสันนิษฐานความเป็นบิดา.....	๒๑๗
๔.๓.๙	ปัญหาเรื่องการรับรองบุตรโดยสมัครใจในประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๒๑๘
๔.๔	การรับรองโดยถูกบังคับ	๒๒๓
(๑)	ระบบที่ยอมให้บุตรฟ้องได้เมื่อเข้าเงื่อนไขบาง ประการ.....	๒๒๓
(๒)	ระบบที่ยอมให้ฟ้องได้โดยไม่มีเงื่อนไข.....	๒๒๓
๔.๔.๑	ระบบที่ยอมให้บุตรฟ้องได้เมื่อเข้าเงื่อนไขบาง ประการ.....	๒๒๔
๔.๔.๑.๑	ข้อยกเว้นเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้องขอให้ศาล บังคับให้บิดารับเด็กเป็นบุตรตามธรรมชาติ....	๒๒๕
๔.๔.๑.๒	ผู้มีอำนาจฟ้อง.....	๒๒๖
๔.๔.๑.๓	การฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตรตามธรรมชาติ... ต้องฟ้องใครเป็นจำเลย.....	๒๒๗
๔.๔.๑.๔	ข้อห้ามพิเศษไม่ให้ฟ้องผู้ถูกอ้างว่าเป็นบิดา ตามกฎหมายฟิลิปปินส์.....	๒๒๗

๔.๔.๑.๕	อายุความฟ้องร้อง.....	๒๒๘
๔.๔.๑.๖	การพิจารณาคดี.....	๒๒๘
๔.๔.๑.๗	ผลของการเป็นบุตรตามธรรมชาติที่ รับรองแล้ว....	๒๒๘
๔.๔.๒	ระบบที่ยอมให้ฟ้องโดยไม่มีเงื่อนไข.....	๒๓๑
๔.๔.๒.๑	ผู้มีอำนาจฟ้อง.....	๒๓๑
๔.๔.๒.๒	ผู้ที่อาจถูกฟ้อง.....	๒๓๒
๔.๔.๒.๓	อายุความฟ้องร้อง.....	๒๓๓
๔.๔.๒.๔	การพิจารณา.....	๒๓๓
บทที่		
๕.	การขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดาของบุตรไม่ชอบด้วยกฎหมาย.....	๒๓๔
๕.๑	การขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดาของบุตรไม่ชอบด้วย..... กฎหมาย.. .. .	๒๓๔
๕.๒	การขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดาของบุตรไม่ชอบด้วย กฎหมายแบ่งเป็น ๒ ระบบ... .. .	๒๓๔
(๑)	ระบบที่ยอมให้ฟ้องได้ต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขบาง ประการ.. .. .	๒๓๔
(๒)	ระบบที่ยอมให้ฟ้องได้โดยปราศจากเงื่อนไข.....	๒๓๔

๕.๒.๑	ระบบที่ยอมให้ห้องใดต่อเมื่อเข้าเงื่อนไข บางประการ กฎหมายกำหนดเงื่อนไข คล้ายคลึงกัน.....	๒๓๕
๕.๒.๑.๑	ข้อยกเว้นเกี่ยวกับเงื่อนไขการฟ้อง ขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดา..	๒๓๘
๕.๒.๑.๒	ผู้มีอำนาจฟ้อง	๒๔๐
๕.๒.๑.๓	การฟ้องขอให้ศาลแสดงความเป็นบิดา จะต้องฟ้องใครเป็นจำเลย.....	๒๔๓
๕.๒.๑.๔	ข้อห้ามพิเศษไม่ฟ้องผู้ถูกอ้างว่าเป็น บิดาสำหรับ ฝรั่งเศส สเปน ฟิลิปปินส์ อิตาลี และสวีต.....	๒๔๔
๕.๒.๑.๕	อายุความฟ้องร้อง...	๒๔๖
๕.๒.๑.๖	การพิจารณาคดี	๒๔๗
๕.๒.๒	ระบบที่ยอมให้บุตรฟ้องได้โดยไม่มีเงื่อนไข.....	๒๔๘
๕.๒.๒.๑	ผู้มีสิทธิฟ้องร้อง.....	๒๕๐
๕.๒.๒.๒	ผู้อาจถูกฟ้อง	๒๕๐
๕.๒.๒.๓	อายุความฟ้องร้อง...	๒๕๐
๕.๒.๒.๔	การพิจารณา	๒๕๐
๕.๒.๒.๕	ระยะเวลาเริ่มต้นของการ เป็นบุตร ตามธรรมชาติที่ศาลแสดงความเป็น บิดา... ..	๒๕๑

บทที่

๖. สิทธิของบุตร	๒๕๒
๖.๑ สิทธิของบุตรชอบด้วยกฎหมายและเด็กที่ทำให้เป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมาย	๒๕๒
๖.๑.๑ สิทธิในการใช้นามสกุลของบิดามารดา	๒๕๒
๖.๑.๒ สิทธิในอันจะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู	๒๕๓
๖.๑.๒.๑ เจื่อนไซในการให้ความอุปการะเลี้ยงดู ..	๒๕๕
๖.๑.๒.๒ ระยะเวลาที่ให้ค่าอุปการะเลี้ยงดู.....	๒๕๖
๖.๑.๒.๓ จำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดู	๒๕๗
๖.๑.๓ สิทธิในอันจะได้รับมรดก..	๒๖๔
๖.๒ สิทธิของบุตรที่ถูกรับรอง	๒๖๕
๖.๒.๑ สิทธิในการใช้นามสกุลของบิดามารดาผู้รับรอง ..	๒๖๕
๖.๒.๒ สิทธิในการได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู	๒๖๖
๖.๒.๓ สิทธิในการรับมรดก.....	๒๗๑
๖.๒.๓.๑ ส่วนในมรดกสำหรับบุตรที่ถูกรับรอง... ..	๒๗๒
๖.๓ เด็กที่ถูกแสดงความเป็นบิดา	๒๗๓
๖.๔ เด็กที่ไม่อาจรับรองว่าเป็นบุตรตามธรรมชาติหรือไม่อาจ แสดงความเป็นบิดาได้	๒๗๓

บทที่

๗. ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ	๒๗๕
บรรณานุกรม	๒๗๖
ประวัติการศึกษา	๒๘๒